

CLAM POPULAR

PUBLICACIÓ SETMANAL DEL DISSABTE. Redacció i Administració: TRINITAT, 6 · 2 · 3.

Periòdic d'Esquerra, defensor de les aspiracions liberals i democràtiques de Ripoll i la seva comarca

ANY I. NUM. 59

15 Cèntims exemplar

7 GENER DE 1933

“Clam Popular” com a periòdic esquerrà desitja sigui restablert l'imperi de la Justícia a Catalunya, i protesta enèrgicament de la forma com s'ha procedit contra el Comitè Comarcal d'Esquerra Republicana de Barcelona.

PROCREACIÓ

En els articles “Urgència” i “Innocència hem esboçat ja; en el primer d'una manera general, la necessitat de protegir l'infància, per tal de que no caigui en els focus de corrupció moral i física que són causa del sens fi de plagues que flagelen durament a la humanitat; en el segon examinarem un dels factors de certa depressió del cos i de la psiquis infantil i de les enfermetats que s'inicien en el període de traspàs de l'infància a la pubertat.

Avui, somerament també, perquè altra cosa no permet un periòdic de combat, estudiarem una de les causes que motiven l'existència de gran nombre d'éssers mancats de salut corporal i anèmica.

Així com cal una educació sexual adient, precisa també una fiscalització en la procreació. Fins els nostres dies l'església catòlica ha exigit justament als seus feligresos un examen previ de l'instrucció religiosa que posseïen per autoritzar l'enllaç canònic; en canvi la societat no posa cap condició als que van a contraure el greu compromís i la sagrada missió de la

paternitat, com si a la societat humana no l'interessés, tant com a l'església, la salut de llurs components.

No és que pretenguem arribar als extrems d'Esparta, que manava llençar o abandonar al nou-nat contrafet o dèbil; més si desitjem evitar el naixement d'aquests dissortats. Es que endevades coneix la humanitat la llei d'herència? Es que ignora els estralls fets per l'alcoholisme, la tuberculosi, el sífilis, l'idiotisme i tantes altres plagues hereditàries? Es que no sap que individus d'antecedents morals perniciosos engendren fills, hereus per dissort, de les mateixes tares?

Vegis un petit exemple: L'any 1921 fent recerques psicològiques en un Institut Criminalista de Berlín, trobaren que de sis cents descendents d'una pertorbada mental per alcoholisme, que anys ha havia mort en un manicomi, un centenar acabaren llurs dies en el patíbul o en un presiri, uns dos cents caigueren víctimes del sífilis, la tuberculosi i l'idiotisme i els restants alienats o professionals del robo o la prostitució. Amic lec-

tor, sinó fossin tan engorroses les estadístiques, podria esmentar-ne d'altres que com aquesta diuen la necessitat de què certs individus no procreïn. Cal evitar-ho, i per tal, tots els mitjans són bons, és preferible arribar a la castració que al manicomi o a la forca, i més quan castrant-ne un s'evita la fatalitat de molts.

Urgeig que tots els que vulguin contraure matrimoni sofreixin un examen del metge o del psicòlec i que aquests autoritzin l'enllaç si és moral i físicament factible.

Però és que no tots els que hereten les terribles nafres socials esmentades són fills d'un matrimoni legal, i, generalment els més són fills del negoci sexual clandestí. Bé doncs, ací també cal extendre l'inspecció mèdico-psicològica i si la persuació no fos prou per tal de convèncer als possessors d'alguna trista i llastimosa de les plagues que rouen el cos social, caldria per mitjans contundents evitar, no el contacte sexual inevitable, però si tota possibilitat de procreació. Seria el sacrifici de pocs per tal d'evitar les misèries de molts. Cosa racional i justa encara que aparentment cruel.

Així, si bé no s'asseguraria amb absolut la sanitat dels tendres in-

fants, que paguen injustament les culpes de llurs progenitors, aminoria en molt el gran nombre d'infel·ços que omplen els hospitals, assils i presons, i altres tants que en llibertat arrossegueu per un trist i fatigós calvari l'estigma d'un pecat d'altri, i es feria més possible atendre els que malgrat totes aquestes justes mesures poguessin subsistir.

CASADEMUNT ARIMANY

El Pressupost Municipal

Segons la llei vigent dins dels deu primers dies del mes de juliol, els Ajuntaments deuen iniciar la discussió de l'avant-projecte del pressupost ordinari per a l'exercici proper, que ja ha d'estar presentat pel Secretari de la Corporació municipal, d'acord amb ço que disposa l'article 4.º del Reglament d'Hisenda municipal, el qual avant-projecte ha de servir de base de discussió per a elaborar el projecte durant el restant del mes i el d'agost, a fi de què des del 1.º de setembre al 31 de desembre pugui aprovar-se el pressupost. I el projecte deu estar exposat al públic durant vuit dies, previ anunci en el Butlletí Oficial de la província, un mes al menys, abans que l'Ajuntament celebri la sessió per a la seva aprovació.

Doncs bé: per l'Ajuntament no deu regir aquesta legislació, puix que no comença a parlar del pressupost per a aquest any fins a mitjans de desembre, el darrer mes de l'any, quan ja no permetien els terminis que marca la llei que estigues aprovat per tot el dia 31 de desembre i començar a regir el dia primer de gener, motiu pel qual, i per disposició legal, el pressupost de 1932, queda prorrogat durant el primer trimestre d'aquest any.

Això sol ja és una mostra de lo molt que es preocupa la nostra majoria de la llei bàsica per a el bon règim econòmic dels interessos de la Vila.

Ara bé: en el pressupost de l'any passat no hi notarem grans novetats en relació als anteriors i en el d'aquest any es segueix la mateixa rutina, però amb un augment de prop de 22.000 pessetes de despeses, que analitzarem, i, uer tant, també de rendiments sense que s'hagin reforçat aquest amb cap nou impost o gravamen, el què suposa una inflació que demostra que ho eren freticis els rendiments del pressupost anterior o bé ho són els de l'avant-projecte o projecte que s'han confeccionat per aquest any.

El Conseller de Finances del Govern de la Generalitat ha dit a propòsit de la discussió de la llei econòmica que sempre un pressupost, i,

per tant, les qüestions financeres, tenen el moll de les qüestions polítiques.

Els Consellers de la nostra majoria s'han passat de 30 a 40 anys criticant la gestió político-administrativa dels seus antecessors, ço que prova que entenien que no trobaven interpretat el moll de les seves qüestions polítiques en aquella forma d'administrar la vila. Però com sigui que els actuals governants locals no introdueixen cap modificació essencial en els pressuposts que demostri trencar motllos vells per a implantar-ne de nous, cabria dubtar de si no estaven justificades les seves crítiques o de si no teneu cap moll de qüestió política o bé si no tenen propi empena per a llençar-se per nous viarans o conveniències especials els deturen.

Nosaltres sense ficar-nos a si el pressupost ha de plasmar el moll d'aquesta o de l'altra fracció política ens proposem analitzar l'avant-projecte o projecte de pressupost per a 1933, segurs de fer resaltar molts defectes que té.

L'afar del tocino averiat introduït a la Beneficència Local

Com veuran els nostres lectors en l'extracte de la sessió de l'Ajuntament celebrada dimecres, dia 4, la nostra denúncia lluny d'ésser desmentida ha estat confirmada. Mentre l'Alcalde contestava amb evasives a les preguntes del senyor Bonniu, excusant-se en què ja havia obert una informació i que no podia concretar res, el Sr. Casals es cuida de confirmar la veritat del fet per bé que dient que el periòdic denunciant havia obrat tendenciosament, com en tot, no completant la informació deixant de donar compte d'haver sortit de la Beneficència el tocino referit. Ja en parlarem de tot això, Sr. Casals, quan sigui hora, o sigui quan se sapiga el resultat de l'informació.

Per ara cal només agrair l'ampliació feta pel Sr. Casals i el *piropo* que ens dedica. Si denunciar les veritats és tendencios, amagar-les, què serà? No s'esveri, que d'altres en vindran.

Comitè d'homenatge al senyor Tomás de Raguier

La delegació de "Palestra" a Ripoll convocà pel dia 3 del corrent a les 9 hores i quart de la vetlla, al Saló d'Actes de la Casa de la Vila, a totes les entitats de Ripoll.

Hi assistiren representants de les

següents entitats: Ajuntament de Ripoll, Acadèmia Catòlica, Cooperativa Ferroviària, Orfeó de Ripoll, Foment de la Sardana, CLAM POPULAR, Altaveu, Escriptorium, Saberut, Patronat de l'Arxiu-Museu, Federació de Joves Cristians, Sindicat d'Iniciativa de Turisme, Esquerra Republicana de Ripoll, Foment Mercantil, Casal Republicà del Ripollès, Societat de Caçadors La Rama, Escola d'Arts i Oficis, Escola de Declamació de Ripoll, Delegació de la Unió Socialista de Catalunya.

El Sr. Prat, President de la Delegació de Palestra, exposa als reunits, els motius de la convocatòria i la idea de què l'homenatge al Sr. Tomàs Raguier consisteixi en una subscripció popular a l'objecte de recollir cabals per a prosseguir l'obra iniciada per l'homenatjat, tota vegada que aquest, donada la seva modèstia, no vol acceptar cap classe d'homenatge que tingui per objectiu la seva personalitat.

Demana també a tots els representants de les entitats que assisteixin a l'acte que hi vulguin col·laborar en l'organització de l'homenatge i que de ntre els assistents quedi nomenat un Comitè Executiu. A la vegada demana que si els reunits creuen que hi pugui haver una forma més adient d'homenatjar al Sr. Tomàs Raguier, que ho proposin per tal que l'Assemblea ho acordi en definitiva.

El Comitè queda integrat per un representant de l'Ajuntament, per l'Escriptorium en representació de la premsa; per l'Orfeó de Ripoll; Foment de la Sardana; Escola de Declamació; Cooperativa Ferroviària; Esquerra Republicana de Ripoll i Casal Republicà. Aquest Comitè estudiarà el projecte d'homenatge i el sotmeterà a l'aprovació de l'Assemblea que novament es reunirà a aquest efecte.

nocència", hem esbocat ja; en el pri-
L'Assemblea acorda acceptar el criteri de Palestra, amb referència a la forma de l'homenatge. El Sr. Bassaganya, en representació de CLAM POPULAR féu constar que ell s'adheria a l'acordat per l'Assemblea i que actuaria amb tot entusiasme des del lloc que se'l designés, però que feia l'opinió de la publicació que el representava de què l'homenatge havia de circumscriure's únicament en la persona del Sr. Tomàs Raguier, perquè ells entenen que depenen l'Arxiu d'una autoritat que no és de la vila, no s'ha de contribuir a engrair el seu patrimoni.

Ripoll, 4 de gener de 1933.

Compreu L'OPINIÓ
Diari d'Esquerra
10 cèntims.

CLAMS

Hece homo! Ninot de palla
Director de pasta full
Cabàs que tot ho recull
I si estiren el cordill balla.

Nosaltres creurem que qui dona nom és padri, però no sempre és pare el que en representa, perquè com de dones de Redaccions també ni ha de vandà...liques.

Per grip, tos, pulmons, xerop puig, per tisis municipal xarop i babalina socialista. Quantes tapadores, per sostenir una falsa posició.

Un Jesuset Socialista, un Sant Josep Fundidor, Una Verge de Laboratori, Un Bon Mut hispano-socialista, Un Rei ros xueta i futurista, Un Rei blanc i rellotjer. Un Rei Moreno i mitja cana. Un ase pagès i lligaire.

Demaneu arreu

XOCOLATES

Ramón SIRVENT

RIPOLL

Són els millors

AJUNTAMENT

Sessió ordinària del dia 29 de desembre de 1934

Es, com totes, de segona convocatòria i hi assisteixen els senyors Zenon Puig, Modest Morera, Josep Moreno i Enric Bonniu — aquest ja restablert de l'accident que sofrí — presidits per l'Alcalde Sr. Lluís Castell.

Oberta la sessió s'aprova l'acta de la sessió anterior.

Es dona compte d'una comunicació de la Delegació Local de Palestra, demanant que se li deixi el Saló de Sessions per tal de celebrar-hi una reunió preparatòria de l'organització d'un homenatge al benemèrit ripollès Sr. Tomàs Ragner i Fossas, com a fundador de l'Arxiu-Museu de l'Església de Sant Pere, el dia 3 de gener a un quart de deu de la vetlla i que la Corporació hi envii un representant.

L'Ajuntament acorda accedir a això que es demana i delegar al regidor Sr. Joan Casals per a que assisteixi a dita reunió, representant a la Corporació.

Fou llegida una instància dels vigilants d'arbitris demanant que se'ls concedeixin estrenes de Nadal com

Un Condi Angelet. Pastors pagesos i poble. Heus-ací el pesebre d'enguany a la comtal vila d'entre rius i muntanyes.

Ara ja sabem perquè els vigilants d'arbitris no han tocat estrena. És perquè segons l'article III adicional del *Manual del Burot* en els susdits vigilants els toca el 30 per cent de tots els pernills, borts de vi, tocino, carn de porc i canselada que hagin pagat els impostos i ultrapassin les sumes dels mateixos a un milió de pesetes.

Al Conceller en Cap de la nostra Vila li preguem que lleigeixi detingudament el discurs del Sr. Comorera al Parlament Català, referent a Pressupostos i especialment la part referents als sous del personal. Ja veurà el nostre home públic fins on fa el ridícul, ja sia fent d'alcalde, ja sia fent de socialista.

Pla de l'Arquet i s'acorda que la Comissió de Foment procedeixi a la seva execució.

Fou aprovat un compte i cardades diferents altes en el padró de veïns.

I s'aixeca la sessió.

Sessió ordinària del dia 4 de gener

Amb la concurrència de tots els regidors de la majoria, presidits pel Conseller en Cap senyor Castell, s'obre la sessió a les nou i quart poc més o menys. Llegida l'acta de l'anterior és aprovada i signada tot seguit.

El Sr. Secretari dona compte de la recaptació d'arbitris del mes de desembre proppassat, que importa pesetes 15.867,45, i de la memòria liquidació de les obres realitzades en el camp d'Esports pel contractista senyor Planesas, formalitzada pel senyor Arquitecte municipal. Mereix la conformitat del Consell sense cap objecció, amb una xifra total de despeses de 3873,90 pessetes.

S'eleva a definitiva l'aprovació del Pressupost ordinari de l'any actual, atès que durant el plaç d'exposició al públic no s'ha formulat cap reclamació.

Pels efectes dels expedients de quintes, hom ratifica el jornal d'un obrer de la localitat en la mateixa quantia que l'any passat.

Queda assabentada la Corporació d'una Circular del Sr. Governador de la província, recomanant als Ajuntaments la cooperació i contribució a la subscripció pro damnificats pels estralls registrats en diferents poblacions empordaneses en ocasió dels aiguats dels rius Muga, Ter i Darò. Acorda el Consell atendre tan humanit arissim prec, obrint una subscripció entre el veïnat i traslladar a la premsa local l'exhortació de la primera autoritat de la província.

Queden inclosos al Padró de veïns Sr. César Martínez, En Ramon Planas, Na Carme Padomera i Na Lluïsa Amat.

S'acorda satisfer l'arrendament del local destinat a Fielats, i passen a la Comissió d'Hisenda uns comptes de Torrent i Minguell, Tomàs Aufruns, Central Elèctrica, Vidua Jaume Soler, Vidua Josep Prat, Jaume Ricart, Jaume Mir, Isidre Oliveras, Rafael Soler, Lluís Teixidor, Francesc Capdevila i Pau Barral; amb el qual s'acaba el despatx ordinari.

El regidor senyor Bonnin, recollint la denúncia d'un periòdic local (suposem osaltres que és el "Clam Popular"), demana de l'Alcaldia que hi ha de cert i si s'han fet les indagacions oportunes per tal de comprovar el fet de que tingués entrada a l'establiment de "Beneficència local" una partida de mercaderia averiada.

El senyor Alcalde contesta que en el moment actual no pot contestar amb dades concretes a la interpellació del senyor Bonnin, per trobar-se en trànsit de consegüent informació.

El Sr. Bonnin replica que l'Alcaldia digui si per les indagacions practicades fins ara resulta que tingués entrada al susdit establiment la mercaderia de que fa referència la denúncia de l'esmenat periòdic, i si arribà a consumir-se. Contesta el senyor Castell que per ara no ho sap.

Intervé l'ex alcalde senyor Casals per a manifestar que la denúncia del periòdic local és incompleta i tendenciosa per quant segons ell aquella es concreta en dir que el gènere tingué entrada a l'establiment benèfic però no es consigna que la mercaderia sigui retornada a la procedència per no reunir les condicions sanitàries indispensables.

els demés empleats. S'acorda que passi a la Comissió d'Hisenda per tal d'atendre el prec.

—Es dona compte de que la Comissaria de la Generalitat a Girona ha fet l'aplicació de varies quantitats corresponents a aquest Ajuntament al pagament de la quota d'aportació forçosa a la d'emprèstits i ordenat el pagament de diferents róssecs creditors contra aquest Municipi.

—S'acorda el pagament amb càrrec al Capítol d'Imprevistos, de la quantitat de 300 pessetes, meitat de la subvenció que s'adenda i té acordada l'Ajuntament a l'entitat local Foment de la Sardana.

—També s'acorda completar el pagament al professor de l'Escola municipals de parvuls, Sr. Segimond Faja, de les assistències escolars de cinc mesades de cinc nois a raó de tres pessetes mensuals, quedant així saldat fins a fi d'any.

—S'acorda que passés a la Comissió d'Hisenda una instància d'Enric Soldevila Casòliva, demanant que se'l nomeni llacer per agafar gosos i oferint-se pels demés serveis que es eregui pugui prestar.

—S'assabenta la Corporació que ha estat autoritzat el pressupost extraordinari per a la urbanització del

L'Alcaldia ratifica les manifestacions anteriors, prometent que en la propera sessió donarà compte del resultat de la informació que es tramita en la depuració del fet.

El Sr. Conseller en Cap recull un altre prec del mateix senyor Bonnin, encaminat a què es porti una relació dels propietaris que han deixat de complimentar la construcció de les aceres que afecten llurs edificis o solars del radi interior de la vila.

★ NOVES ★

Defunció. — Dimecres de la setmana passada morí repentinament a Torrelló, el jove ripollès Joan Teixidor Casanova, fill primogènit de l'apotecari d'aquesta vila Lluís Teixidor Surroca.

Els funerals celebrats aquesta setmana en el Monestir de Ripoll palesaren de manera indubtable les innumbrables simpaties i amistats de què gaudia el finat com tota la família Teixidor, a la qual trametem l'expressió del nostre sincer i més sentit condol.

Accident. — Disabte passat en el quilòmetre 101'800, el tren 6.201, o sia el correu de les vuit del matí procedent de Sant Joan de les Abadesses atrapà una família ambulat dins la mina de la Corba, matant a una dona que digueren nomenar-se Ramona Rovira, mal ferint al seu marit Robert Buset, de 36 anys, natural de Santa Coloma de Farnés, i posant en greu estat, degut a una ferida al cap, a una nena nascuda a Oris, segons ens digueren, el mateix dia que es proclamà la República, que porta per nom Maria del Remei.

Resultaren il·lesos Agustí Miralles Nerejo, de 36 anys, natural de Godall-Tarragona; Agustí Miralles Rogés, de 10 anys, natural de Puigreig, Ignasi Buset Rogés de 5 anys i una nena de 4 anys, nomenada Roser.

Els ferits i els il·lesos foren recollits pel mateix tren i deixats a l'estació de Sant Quirze de Besora, des d'on foren traslladats, en el correu procedent de Barcelona, a Ripoll, per tal que el Jutjat municipal de Parròquia de Ripoll en quin terme ocorregué l'accident pogués instruir les diligències corresponents.

Immediatament a la seva arribada, per empleats de l'Ajuntament foren conduïts a l'Hospital on el metge titular ajudat del seu fill Pere

Bonada, del Sr. Prat (Joaquim) i del Sr. Bonniu, els practicaren la primera cura.

En vista del mal estat de Robert Buset, els metges dictaminaren que procedia enviar-lo a una clínica de Barcelona, el que es féu en el tren correu de la tarda i sabem que ingressà a l'Hospital de Sant Pau, on segurament li hauran amputat alguna cama, sinó totes dues.

La nena Remei continua en el nostre Hospital, fora de prill, segons sembla.

No els sembla als senyors Alcaldes de Ripoll i Parròquia de Ripoll, els quals hauran de procurar segurament que aquesta nena ingressi en un establiment benèfic per haver quedat sense mare i amb el pare impossibilitat, que seria convenient fer les gestions necessàries per a assegurar-se de si la nena o els seus pares participaren del donatíu que feu el President de la Generalitat als nascuts el 14 d'abril de 1931 — si és que hi nasqué — i en cas negatiu que se li obri una llibreta d'estalvis amb aquella quantitat inicial de la qual en pogués disposar en arribar a la major edat o en prendre estat?

Assemblea. — Demà al matí tindrà lloc al Saló de Sessions de la Casa de la Vila una assemblea de la Federació de Sindicats d'Iniciativa de Turisme del Pirineu Català, convocada pel Cap d'aquests serveis a la Generalitat, Sr. Manuel Vesa.

Distinció. — El nostre apreciat amic Joan Basagaña ha estat elegit per l'Associació de funcionaris d'Administració local de la província, delegat per a formar part del Consell de Govern de la Federació de Funcionaris i obrers de Catalunya. L'enhorabona.

Nova Junta. — La Junta de la Delegació Local de "Palestra" ha quedat constituïda de la següent manera:

President, Jaume Prat i Prat; Tresorer, Alexandre Casadesús i Vinyeta; Secretari, A. Planes i Subirana; Vocals, Josep Teixidor Casanova, Angel Cayueles Talón, Miquel Làzaro Costa.

Un Casal Ripollès a Barcelona. — Tenim notícia de què els molts compatricis que viuen a la Capital, tracten d'associar-se constituint un Casal Ripollès. No cal dir que ens plaurà que aquesta simpàtica iniciativa

arribi a ésser realitat.

Propaganda agrària. — El Sindicat Agrícola de la Plana de Vic, d'acord amb la seva filial el Comitè Sindical d'aquesta vila, té organitzat un acte de propaganda que es celebrarà el proper dia 15 a dos quarts d'onze del matí al Saló Comtal, prenent-hi part En Lluís Sallés, President del S. A. de la P. de V., el Vice-president Josep Caralt, l'advocat del mateix Manuel Thió i Rodes, el Secretari Josep Lloveres i el diputat a la Generalitat, per aquesta circumscripció Xavier Casademunt.

Mestre nou. — Amb vera satisfacció consignem la nova d'haver pres possessió d'una de les seccions de la graduada de nois, el jove mestre nacional Josep Vinyas, fill del distingit pedagog Manuel Vinyas, que anys enrera desempenyia la Direcció de la mateixa escola. Benvingut.

Malalt. — Sotadament ha caigut malalt en aquesta vila el distingit mestre i publicista Ramon Merino Graia. i desitgem un prompte i total restabliment.

Altra. — Ha-hagut d'ésser traslladada a Barcelona, per a sotmetre-la a una delicada operació quirúrgica, la nena Maria del Carme Maideu Palomeras, filla del propietari de Tipografia Ripollesa, Daniel Maideu Auguet. Celebrarem que li hagi estat practicada amb èxit i pugui tornar del tot restablerta.

Reunió. — Demà diumenge, a dos quarts de tres de la tarda, Esquerra Republicana de Ripoll celebrarà la reunió general ordinària per tal de donar compte de l'estat econòmic de la societat i tractar d'altres assumptes de caràcter general.

SUBSCRIPCIÓ A FAVOR DELS DAMNIFICATS PELS AIGUATS A LES COMARQUES DE GIRONA

Suma anterior ptes. 52

Narcís Corominas 2

Continua oberta

S'accepten imposicions en la Redacció i Administració d'aquest setmanari, en la Casa Mauri i en el Cafè Basagaña.

Rectificació: Per error es consignà en 5 pessetes la quantitat subscrita pel nostre amic Miquel Tubau, essent així que devia consignar-se en 2 ptes.

Gràfiques DARIUS RAHOLA.-Girona

CASINO DE RIPOLL

PROGRAMA
pel dia 8 Gener de 1933

TARDA I NIT

ESDEVENIMENT FORMIDABLE.

DUES GRANS CINTES

LA DANZA ROJA

per CH. FARRELL i DOLORES DEL RIO

CHERI-BIBI

PARLADA TOTALMENT EN ESPANYOL, pel gran ERNESTO VILCHES.

REVISTA PARAMOUNT — ; — UNA COMICA